

ΑΘΩΑ, ΝΙ ΑΒΙ, Ι ΑΒ Α ΑΙ ΔΥΑΑ ÇÀ ΕΙ ΟΑΔΑΝΟ Ι ΑΔΙ ΑΑ

Ι ΘΙ Ο. ΑΔ. Α. Ε. Ι ΑΔΟΙ ΑΑΑΑ

Çaa. eaöaaðí é öeef ní öee Èöeí Ι ΑΙ ÈÐ

À æoðí àèà «Èèè àaðÿñè» çà 1985 aí à á 3 áÜèè íí óáèèèí àaí Ü íí áÜà éí ðáèè (ñòèòè) ÑaaÜða Í àèaaí à, íí àaí oí àèaí í Üà é í á-àðè Ì ànoí íí Àañèoí. Ýòè éí ðáèè í àöeí í àeúí í aí aaðí ý óéaóoí à ÑaaÜða Í àèaaí à áÜèè ní áðáí Ü æèðáeyí è náèà Óoðí aí ðçè Èóèuàæeí neí aí í àöèè Ì öèèÜ Χai ðà éaðèaè (1890- 1946 aa.). Αí áðáÜà Ì ànoí Àañèò í çí àeí Ì èeñÿ ñ ýòèí è éí ðáèaí è á 1945 aí áo á aí Ì á náí àaí ó-èoáèÿ Ì öèèÜ Χai ðà éaðèaè. Ðaí àá í àèçaañoí Üà éí ðáèè ÑaaÜða Í àèaaí à í ðí èçááèè oí àaa í à í í eí aí aí -àeí ààèà, èaè í ðeçí àeñÿ íí naí í í çæá, í àeçæaàeí í à aí á-àðèaí èá. Á ñáÿçè ñ oáí, -oí çáí ðí áua Ì öèèÜ Χai ðÜ éaðèaè óoóáðáeí nú, Ì ànoí Àañèò í í ðí neè náí àaí í oòà açÿou náaa ýòè éí ðáèè ÑaaÜða è aáðáeí í èò ní oðáí èou. Á ðáçóèuòaoá ðoéí í eñü éí ðáeí à í áðáðèà á ðoèè í oòà Ì ànoí à Àañèòà, à añeí ðà, á 1946 á., Ì öèèà Χai ðà éaðèaè neí í -aèñÿ. Á 50- á aí áÜ Ì ànoí Àañèò í Üðáeñÿ íí óáèèèí àaüü íí áÜà éí ðáèè ÑaaÜða Í àèaaí à á æoðí àèà «Øeí æaí àaaáeyò- naí èòè», í í ýoí àí ó oí àaa í á óáaèí nú.

À í áðeí à aáñ-eí noá aáí áÜ 4- ó á Èèoáá í oáò Ì ànoí à Àañèòà, aí ÿñü í ðañèaaí aáí èé, á 1964 á. çáeí íí àè ðoéí í eñü éí ðáeí à aí ànoá ní noaðÜí è éí èaaí è á náaó. Í í neá ní áðòè náí àaí í oòà Ì ànoí Àañèò aí èaí í á í í á í àèòè çáeí í aí í Üà éí èaè àí ànoá ñ ðoéí í eñÿ è éí ðáeí à ÑaaÜða Í àèaaí à. Í náí Üð 1981 aí àà ñoáððèé áðàò Ì ànoí à Àañèòà éí í àè í í áðáá á náaó, íí ñéó-àeí í í aí áðóæèè ýòè éí èaè àí ànoá ñ ðoéí í eñÿ è. Í í éí èaè, èáæaaðèá aí èaí aí àèaæeí é çáí èá, eñí í ðòèèèñü. Ì ànoí Àañèò í í ní áaóó í í Üoí Üò ní áòèaèènoí á noí àè aí ñnoaí í àèou è í áðáí eñauú ýòè aáñoaí í Üà ðoéí í eñè éí ðáeí à ÑaaÜða Í àèaaí à.

Ó Ì ànoí à Àañèòà áÜçÜaaè ñí í í áí èá oàeí é aí í ðí ñ: í ðeí àèèáæò èè ýòè éí ðáèè naí í í ó ÑaaÜðó èèè í áò, Í í ýoí í ó í í íí áoáè í á ðí àeí ó ÑaaÜða Í àèaaí à á náeí Ì öèèaóí oðèðç è añoðáooèeñÿ ñ aí óeáí è è

í ðaaf óeai è yof af í aöeí í aëuí í af aäðí y óeáof í a. Í anof Áanèð nòàè í ÷aaèäoái of af, ÷of í aëí of ðua èí øàèè, of af èaøeáñy ó í aaf, af nèo í í ð í í ðò, èàè í añí è, í í of í èè Naaúða. Á 96- èáof èè af óé Naaúða Í aëaaf à - Áøeð aèà í í aðí af í ðaññeàçae í anof ó Áanèð of í óeèà Xai ða èaòeae. Áøeð aèà af af ðeè, ÷of of añaaf í èèè Naaúða of of of çí àðò í óeèó Xai ða èaòeae. «Í í í í noí yí í í í aúaeñy ñ í í èí í of í », - af af ðeè Áøeð aèà. Í óeèà Xai ða èaòeae a í af í aðai y nèoæèè èí af í í a í aòaeèà, aàá í of æeáaèè Naaúð è aaf of añaaf í èèè. Í í aúè í aðaçí aaf í úí ÷aéí aáéí í naí aaf aðai af è, í enae nòeòè. Í í neá í í aðí af úò ðaññeaçí a af óeà Naaúða í anof Áanèð í éí í ÷aéuí í of af noí aäðeéñy, ÷of í óeèà Xai ða èaòeae ñí aðae èí øaèè Naaúða, æeay nòaaè aaf í af í nòaañaaf í úò í í of í èí a.

Áaof ð nòaoùè «Naaèð Í aëaaf è aaf af í au í aëaaf í úa èí øaèè» (Тейипжан, Nu:3/1985). Óaéèí æaf aàè í ðaæeúí í í ðaaf í èaaaò, ÷of í í aúá èí øaèè í ðaòúaaðò í aðeí a aayoaeúí í nòè Naaúða Í aëaaf à, í a-èí ay ñ í aöeí í aëuí í - í naí af aèòaeuí í é af ðuaú eðañouyí Èèèèéí af èðay 1864 af àa, af aaf í í neaaf èò af èè. Á yoèò èí øaèò í of aðañeaf í af í úneòaeý í aøèè í of aëaf èà í í í aèà í of aèai ú ðaçaeòeý enof ðeè óeáof í a í a of èuèí Èèèèéí af èðay, a oàèæá añaaf Áí noí ÷í í af Óoðéañòai à, aàá ðañní aòðeáaèèñú af í of í nu açaeí í í of í øaf èè of í unéí é aèí añòèè è of aðneí é ðí nñèè.

Áí af í au í aëaaf í úò èí øaèò í of aëaf ú ðaçeè-í úa noí of í ú í eðí af ççðaf èy Naaúða Í aëaaf à. Yof ñí of aëuí í - í í èòè-áñèèà í of í øaf èy of af aðai af è, aof af ènòè-áñèèà, í ðaañòaf í úa è ynoàòè-áñèèà èaaaèú of aayúèòñy, aaf af of èèèaðeèaeúí úa èaàè è naí af af í úneèà. Áña yof ñí nòaaèyáò of í í of í noú yoèò èí øaéí a Naaúða Í aëaaf à.

Í ú a yof è nòaoúá í af aðaf ú aèðaòá í of af aèeçeðí aaou of af í a äðòæañòaf í úa í of í øaf èy, neí æeáøeáñy í aæáó aáof y èðof í úí è í úneòaeýí è óeáof í a aof of í è í í of af èí ú XIX a.- Naaúðí í Í aëaaf í í è Áèèèéí í Í açúí í í a í aðeí a í naí af aèòaeuí í é af ðuaú èèèèèèèè eðañouyí í of ðeà í af ú-æòðñèèò í í ðaaf of èòàèè è í añof úò yéñí èòòòof of á - Óaf aàéí a è aáéí a.

Áí í çí aèí í èaf èy ñ í aëaaf í úí è èí øaèai è í af í aaf nòaf ÷í í yñí à aúèà nòaf af ú aèóaf ú açaeí í í of í øaf èè í aæáó Naaúðí í Í aëaaf í í è Áèèèéí í Í açúí í í , a oàèæá ènèðaf í í of í noú èò äðòæáú. Óaf áðú çí aèí í nòaf ñ èí øaèai è Naaúða í éí í ÷aéuí í óáæaaaò í añ a of í , í añeí èuèí of af à è aèeçèà aúèà aaf äðòæáà ñ èèaññèéí óeáof of í é èòàðàòòú XIX a. - í í yof í è í úneòaeèai Áèèèéí í Í açúí í í .

Èaè aı ðãö çà äâı íeðãàèèð, ðãããı ñòãı è ñı òèàèüı üé í ðı ãðãñ òéãóðñéı aı í áıüãñòãã, Ñããüð í äéããı í óãããèñý á í áıüãı èè ñ èðãüı è, èı òı ðüã ðãçããèýèè áıü äãı í ðı ãðãññéãı üã èããè. Í í è í á òı èüéı ñı ÷óãñòãı äãèè àı ó, à í í í í äãèè ñı äãòãı è, í í ãñéãçüããèè, èãè àı ó í í ñòóı ãòü á óıı èèè èı í í ñéó÷ãã, äãèèèè ñ í èı ðããı ñòè è aı ðãñòè. Óãèèı è ñı äãóı èèãı è- äðóçüýı è è èããéı üı è äãı óı í äèòãèýı è Ñããüðã í äéããı á, èãè äéãı í èç äãı í í áıüò èı øãéı á, áıüèè Äòı äòããã (ñüı ñòðı èòãèý èçããñóı íãı á Èèèéñéıı èðãã «Äè í ñòýı » ×ı ðóé Χãéı á) è í í ýò Äèèãè í çüüı .

Í í äãı í üı èçããñóı íãı èñóı ðèèã Óãéı çãòã Öýéı èòèı (Тейипжан, Nu:3/1985:45). Ñããüð í äéããı í ðè íãı í í èç ñãı èò í í íãı ÷èñéãı í üò äðãñóı á í èãçãèñý çãèèð÷ãı í üı á íãı í é èãı äðã àı ãñòã ñ Äòı äòãããı . Í á í ñı í äã í í íãı ÷èñéãı í üò Óãèòè÷ãñèèò äãı í üò í í aı èãçüããè Ñããüðò í ãñóüı óð íãı äóı äèı í ñòü í ðããı èçı äãı í í é áı ðüãü í ðı ðèã ñı òèãèüı íãı è èı èı í èãèüı íãı áı äòã. Äı ãñòðã÷è ñ Äòı äòãããı Ñããüð í äéããı äéããè í ðè÷èı ü äããñòãèý è ñòðããı èý òðòãýüèòñý í ãññ á í í ñòóı èãò è äãýòãèüı í ñòè í òããèüı üò ýèñı èòãòãòı ðı á. Í í ýòı ñ ó í í äéããı üı ñòããñòãıı áı ðüãü í ðı ðèã ñı òèãèüı íãı çèã è í ãñı ðããããèèãı ñòè ñ÷èòãè èı äéãèòãòãèüı üé òãððı ð, òãèüð èı òı ðı áı áıüèã èèèãèããòèý í òããèüı üò í áı ü÷ãèðñèèò ÷èı íãı èèı á, óéãóðñèèò Óãı äãéı á è äãéı á. Í í ñéã ãñòðã÷è ñ Äòı äòãããı , à òãèããá í á í ñı í äã ñı òèãèüı íãı í í üòã, Ñããüð í äéããı í ðèòı ãèò è äãéı ñòããı í í í ðããèüı í í ó áıüãı äó í óıı , ÷òı äãç í ðããı èçı äãı í í é áı ðüãü òðòãýüèòñý í äãı çı í ãéı í èçãããèòñý í ò ñı òèãèüı íãı è í ãòèı í äèüı íãı áı äòã. Í í ñéã í í äããã èç çãèèð÷ãı èý í í á íãı í í èç ñãı èò èı øãéı á äãı óı í äãı í í òòããðããããò:

Ñãı èéı è òãøéı ÷èèòèı , Ñããèãã í í äéı í , áıøãè í á áı èð ,
Èı çèı í è á÷èı ÷èèòèı . Í í - í íãı í ó çããéýı óé í á í èð.
Äéı äéèãðı è æýı èýøéý , Áããèè èç èðãı í ñòè á áı ðü ,
Óããèãðãã èã÷èı ÷èèòèı . ×òı áıü ñı èı ðèòü í ãðı á ýòı áı èðãý.
(Тейипжан, Nu:3/1985:49).

Ñ ýòı áı í í í áı òã á æèçı è Ñããüðã í äéããı á í ãñóı äãò í äðãéı . Í í á èããéı üı äèèýı èãı äãòı ðèòãòı íãı òı äãã ÷ãéı äãèã, Äòı äòããã, í í í ðããı èçòãò áı èüøı é áı í ðóããı í üé í ððýã è áı çãèããèýãò äãı á áı ðüãã í ðı ðèã èı èı í èçãòı ðı á è í ãñòı üò ýèñı èòãòãòı ðı á. Äı í ðóããı í üé í ððýã, ðóéı áı äèı üé Ñããüðıı áı äðãı ý í ãòèı í äèüı í - í ñãı áı äèòãèüı í é áı ðüãü Èèèéñèèò èðãñòüýı í ðı ðèã í áı ü÷ãèðñèèò í í ðããı òèòãèèè, ñüãðãè äãæı óð ðı èü.

È epàei ti ó tyoó óeáodñeiãĩ ģadĩãã Áeëãeó Ĩ açũĩ ó Nããũð Ĩ ãeããĩ ĩoĩ ĩñeñũ ñ ĩñĩ áũĩ ĩĩ ÷oãĩ eãĩ è áũñĩ èeĩ óããããĩ eãĩ . Á ñãĩ eó ĩĩ áũo èĩ øãeãð ĩĩ ĩ açũãããð Áeëãeã «ĩ ç æãĩ èĩ » , «oñòãçeĩ » è áũðããããð ñãĩ ĩ ãĩ oĩ ãĩ ĩ ñoũ ãñããã ĩĩ ÷eóãeũĩ ĩ ĩoĩ ĩ ñeðũñũ è ĩãĩ ó : « Ĩ ĩeãã Áeëãe ãeëããã , ñĩ è eĩ eñoĩ ãũ eĩ eóĩ ããð » (ũ ãñããã ĩ ðãeēĩ ĩ ÿĩñũ ĩ ãðãã ĩ oēēĩ è Áeëãeĩ ĩ) . Ĩ oñĩãã ĩ ã ãeãeĩ , ÷oĩ Nããũð ĩã oĩ eũeĩ ãðóãeē ñ Áeëãeĩ ĩ , ĩĩ ñoðãĩ eēñũ ó÷eouñũ ó ĩããĩ « ĩãeãã ãĩ ðũãũ » ĩ ðĩ ðeã ñĩ ðeãeũĩ ĩãĩ çeã , çã ĩ ñãĩ ãĩ æããĩ eã ĩ ãñ ĩ ð ãĩ ðãã , çã ããĩ ĩ eðãðeĩ è ĩ ðĩ ãðãññ óeãodñeiãĩ ĩ áũãñoãã .

Oãñĩ ĩ ĩãũãũñũ ñ Áeëãeĩ ĩ , Nããũð Ĩ ãeããĩ ĩĩ ñoĩ ŷĩ ĩĩ ñĩ ããoĩ ããeñũ ñ ĩ eĩ , eãe ñ ó÷eóãeãĩ . Ĩ ĩ ã ĩãĩ ĩĩ eç eĩ øãeĩ ã ĩ ðeçĩ ããoñũ :

Ĩ ĩeãã Áeëãe ĩ ç ãããðeĩ , Ĩ oēeã Áeëãe – ãĩ ñoĩ eĩ Ůe
 Áãĩ eĩ ããð ãĩ ããeðeĩ . Ĩ ĩã ãeãeãĩ eã – ãñoðãðeouñũ .
 ĩ çĩ ó- ĩç ñĩ çeũøeēeē , Èeoiĩ è eeoó , ÷oĩ áũ ĩĩ ããeēðũñũ ĩ ĩ eĩ è
 Áãeóóeãããã ó÷ ããðãeĩ ¹ . Ĩ ůñeũĩ è ðãçðãøeðũ ñĩ ĩ ĩãĩ eũ ,
 Ðããe ŷoĩ ãĩ ŷ ððeããũ oĩ ãeē ã Áãeóóeēó .

Eãe Nããũð Ĩ ãeããĩ , oãe è Áeëãe Ĩ açũĩ ŷãeũĩoñũ áũoĩãoãĩ è eç ĩ ðĩ ñoĩãĩ ĩãdĩãã (ĩoãó Nããũðã – eðãñoũĩeĩ , ã ĩoãó Áeëãeã - ñãĩ ĩãeĩeē) , ĩĩ è áũeē oãñĩ ĩ ñãũçãĩ Ů ñ æeçĩ ŷĩ ððoãũũeðũ ĩ ãñ , áũðãããeē èð ÷oãñoãã , ĩãñoðĩ ãĩ eũ , ĩ ůñeē è eãããeũ , ñĩ ÷oãñoãĩ ããeē eó ãĩ ðũãã çã ñãĩ ãĩ ãó è ñĩ ðeãeũĩ óĩ ñĩ ðããããeããĩ ñoũ , ãeðeãĩ ĩ ó÷ãñoãĩ ããeē ã ĩ ñãĩ ãĩ ãeðãeũĩ ĩ e ãĩ ðũãã eðãñoũĩ . Èĩ oãðãñũ ððoãũũeðũ ĩãøeē ĩ ððããããĩ eã ã ĩãũĩ ĩ ñeē eó açãeũãĩã . Ĩ ůñeēðãeē áũeē ĩãũããeĩ ãĩ Ů ĩ ðĩ ãðãññeãĩ Ůĩ è eããũĩ è ñãĩ ãĩ ãũ , ðãããĩ ñoãã è ããĩ ĩ eðãðeē . Nããũð è Áeëãe ñoðãĩ eēñũ ñeóãeðũ ñãĩ eĩ oãĩ ð÷ãñoãĩ ñeēãĩ ñĩ ðeãeũĩ ĩãĩ ĩ ðĩ ãðãññã – ĩãdĩãĩ Ůĩ ĩ ãñãĩ . Ĩ ĩ è ĩĩ ñoĩ ŷĩ ĩĩ ĩãĩ ãĩ eããeēñũ ĩ ůñeũĩ è ĩã oĩ eũeĩ ĩĩ ĩ ðĩ ãeãĩ ãĩ ĩãðeĩ ĩãeũĩ ĩ – ĩ ñãĩ ãĩ ãeðãeũĩ ĩ e ãĩ ðũãũ eēeēñeēð eðãñoũĩ , eð eĩ oãðãñĩ ããeē ĩ ĩĩãeãã ãĩ ĩ ðĩ ñũ ðãçãeðeũ ĩãũãñoãã oĩãĩ ãðãĩ ãĩ e . Oãe , ĩãĩ ðeĩ ãð , ó ĩ eó áũe ããeĩ Ůe açãeũã ĩã ãoãóũoĩ ñoãũãó Áĩ ñoĩ ÷ĩãĩ Oððeãñoãĩ ã è ĩã ĩãðñĩ ãeðeãũ ããĩ ðãçãeðeũ . Ĩ ãã ĩ ůñeēðãeũ ĩ ñoãããeē æãñoĩ eĩ ñoũ ĩãĩ ů÷ãoðñeēð eĩ eĩ ĩ eçãoĩ ðĩã , eĩ oĩ ðũã ĩĩ oĩ ĩ eēe ã eðĩãe ĩãðeĩ ĩãeũĩ ĩ – ĩ ñãĩ ãĩ ãeðãeũĩ óĩ ãĩ ðũãó oēãoðĩ ã ã Eãøããðeē . Ĩ ĩ è ĩ ðeøeē è áũãĩãó ĩ ĩãĩãoĩãeĩ ĩ ñeē ñĩ ãĩ ãñoĩ ĩ e ãĩ ðũãũ eðãñoũĩ ñãããðã è ĩãã Áĩ ñoĩ ÷ĩãĩãĩ

¹ Байтулла – медресе в г.Культджа.

Ödöeãñòàí à ì òí òeà èí èí í èçàòí ðà è èð ì ðeñeóæí èeí á - ì àñòí Ùò Òáí ààeí á. Èàñàÿñü ì ì èí æáí èÿ á Èàøààðe ì ì ñeà ì ì ààeéáí èÿ í àöeí í àeüí í - ì ñáí áí àeòàeüí í é áí ðüáÛ óeáóðí á, ÑàáÛð ñeááóðÛeì í áðàçí ì áÛðàçeè í áÛeá èí òáðáñÛ, à òàeæá ñáí è áçeäÿáÛ è ì òí í øáí eá Àeéàeà í à ÿòí eðí àaáí á ñí áÛòeá:

Èàøeáð àáòeí è áÿeáó,	Áí áí ðÿò ì àáòeáí àò Èàøààðà,
Àeñó àáòeí è áí eááí áó.	Áí áí ðÿò ì àáòeáí àò Àeñó.
Àeñó í eì ÿ áí eááí áó.	×òí ì ðí eñòí àeò á Àeñó?
Èàøeáð í eì ÿ áí eááí áó.	×òí ì ðí eñòí àeò á Èàøààðá?
Èeáeè òÿí eà òáðeóeòeà,	Í áðí á í áí eò áí ðí áí á óí eæáí .
Èeí ì ó àáí eí è eÿeáó.	Èòí æá ááñí ì eí èòñÿ ì í eò?
Í açeí àáeáó Èàøeáðí è,	Í açeí ñí í áÛeè ì í á, -òí eáøààðòÛ
Èeòøeí eáí àà òí eááí áó.	Í ì àááðáeèñü eðí àaáí é ðáñí ðááá.

(Тейпжан, Nu:3/1985:46).

Áoáó-e èñòeí í Ùì ó-eòeáeí , Àeéae àñááa ì ì àááðæeáe ÑàáÛðà, àáí òí í àeÿe ááí á áí ðüáá çà èí òáðáñÛ í áðí áá. ÑàáÛð ì eáeáí áÛe ì ðeçí àðeáí çà ÿòó ì ì àááðæeó:

Ì ì eéa Àeéae óñòaçeí ,	Ì óeéa Àeéae - áí ñòí eí Ùé ì ì é ó-eòeáeü.
Ááøeí àà àeòóí òàæeí è.	Í í , eàe çí eí òí é ááí áó, í à ì í áé áí eí áá.
Çóeóí àeí eóòeóeòeà,	Á áí ðüáá ì ðí òeà ááñí ì ðeçí à
ßð- eí eÿe ì áí à àáeáó.	Í í àñááà ì ì ì ðà àeÿ ì áí ÿ.

(Тейпжан, Nu:3/1985:44).

ÁÛðàæàÿ eéóáí eóð eéááí àáðí ì ñòü Àeéaeó è ðááóÿñü ááí àáí òí í àeÿðÛáé ì ì àááðæeá, ÑàáÛð áí áí ðeò:

Í áóé áàeèí ÿí Ñàáeð,	ß, ÑàáÛð, - áí àáòÛðü.
Í ÿáÿ áàðñáí àeóí áàð	Áñðáó ì í á ì ðeðÛòà áí ðí áá.

1 1 eea Aeaae oadei i e,³ 1 oeeo ei ai Aeaaea
 Aeai aeoi oodi yi ayeeo. Xi +ao i i ei auu aai adae.
 Aydaai aeeee⁴ Naeeo aad, 1 i o Naauoa anou aadaai ea,
 Aeai aeoi⁵ oi e oacye eyeeo. 1 i yoi i o aai adae i ai dan i oei i i +ao
(Oaeei aeai , Nu:3/1985:56).

1 onpaa aeai i, eae caat oeeai Naauo i oi i neeny e nai ai o i anoaai eeo, o-eoae p e adoa Aeaae. Naauo anaaa au e ai oi a i eaoadu i i yoo i i i u, ei aaa ai o oadi aeaa i i an i i nou, aaaa anee au ai ci eea i ai aoi ae i nou a i dei ai ai e i doae y.

Eç i i auo ei oaei a Naauoa auyni eei nu au e neaapuaa. Dai uo i u i i eaaee, +oi Aeaae I açui ai anoa ni nai ei adoi i Aeaaei i, ei oi oue aadi e-anee i i ae a i adai y oodi a i ai u-aodnei e edai i noe Ayi aae, au e i oi noi o-anoi eei i ai i doae i i ai ai nnoai ey eeeeneeo edanouyi. Oai adu i u ci aai, +oi Aeaae au e i ai ei eç i daai eoadi di a yoi e ai duau, aa eaaei ui aai oi i aeoeai .

I ai ecaanoi i, +oi Aeaae I açui a nai ai oai o-anoa noai eeny ni caadu i i yoe-anee i i doao nai aai adoa Naauoa, aadi y i aoei i aeui i - i nai ai aeoeai i e ai duau oeaodnei ai i adi aa i oi oea i ai u-aodnee e ei ei i eoadi di a. Oae, i ai dei ad, a nai ae i i yoe-anee e yi i i aa «Acao aad i oeue xei » («Ai ei a i onoeui ai i oi oea eoeoeaa») a yi eci aa caoada i i anoi +aneei e i oyaai e adaaneeo edai i noae Ayi aae e Eoda Naauo i aeai i daanoao i adaa i ai e a i i ai ea-anoa, a ea-anoa oaeai oeeai ai i i ee i ai aoe e ai ai i i ai noadaaa. Aeaae, ai aeceodoy ai i doae i o p ai duao i an i oi oea oei neeo ei ei i eoadi di a, oaeeye i ni ai a ai ei ai ea ai ai i e ayoeui i noe Naauoa **(Aeaae, 1976:141,142,144,146,165,168).**

Oai adu, i ci ae i eaoenu n i i au i e ei oaeai e Naauoa, i u oci aee, +oi i aoei i aeui ue aadi e oeaodi a oaeaa i ae paae e daçi uoye i aa ayoeui i nou p Aeaae I açui a a ai duaa ca n-anoua i adi aa, noai ynu oaei aa-eou aai i ai you a nai eo i oi ecaaaai eyo.

A caep-ai ea neaoado i oi aoeu, +oi ai duaa ca ei oadai nu odoy ueony i a oi eu i oedai eea acae i o p adoaao aao i aoei i aeui uo

³ Xaei - aoi ai i a eoi, oei ai ayuaa i i eai eai a i a-aoe.
⁴ Aadaai ea- i ai i caoyai ay ae i oi aea, ni noi yaoy i a ai i doaei e e donnei e adi e e a 70-90- o ai aao XIX a.
⁵ Aeai aeoi - i i eoeanee aai adae.

ääđī āā, īī è āāī ōī ī āèèā ī à nī çāāī èā āūnī ēī ōōāī æāñòāāī ī Ūō
ī đī èçāāāāī èé, ī òðàçèâøèð ī àòðèī òèçī, äðóæáó, èāāāèŪ óéáóðñēī āī
ī àđī āā.

ÈÑÌ Î ÈÛÇÎ ÅÅÍ Î ÅВ ÈÈÒÅÐÀÒÓÐÀ

БИЛАЛ Назим., (1976), Стихи и поэмы. На уйгурском языке. -Алма-Ата.

ÒÅÉÈÎ ÅÅÍ Χάαè, Ñāāèð Î àèāāī è āāī āī ī āū ī àéāāī ī Ūā ēī øàèè.
Åóđī àè «Èèè āāđyñè», 1985, 1 3.